

BISSCHOPPENSYNODE

XVe GEWONE ALGEMENE VERGADERING

“JONGEREN, HET GELOOF EN DE ONDERSCHIEDING VAN DE ROEPING”

PRE-SYNODALE VERGADERING

SLOTDOCUMENT

Rome, 19-24 maart 2018

Inleiding

Jonge mensen van vandaag komen tal van externe of interne problemen en mogelijkheden tegen, waarvan vele specifiek voor hun individuele situatie en sommige gedeeld door jongeren in alle delen van de wereld. In dat licht is het nodig voor de Kerk om na te gaan hoe zij tegenover jonge mensen staat en hen erbij betreft, opdat zij een effectieve, relevante en inspirerende gids kan zijn overal in hun leven.

Dit document is als een platform waarop enkele van onze gedachten en ervaringen worden geïntegreerd. Het is nodig om op te merken dat dit de overwegingen zijn van jongeren van de 21ste eeuw vanuit verschillende religieuze en culturele achtergronden. Met dit voor ogen dient de Kerk deze overwegingen niet als een empirische analyse te beschouwen van welke periode in het verleden ook, maar veeleer als uitdrukking van waar we nu zijn en waar we ons op richten, als indicatie van wat zij nodig heeft om voort te gaan.

Het is belangrijk om bij het begin de uitgangspunten van dit document aan te geven. Het dient niet voor het samenstellen van een theologisch traktaat, noch om vernieuwing van de leer van de Kerk vast te leggen. Het is eerder een weerspiegeling van de specifieke situaties, persoonlijkheden, overtuigingen en ervaringen van de jongeren in de wereld. Dit document is bestemd voor de synodevaders, om de bisschoppen een kompas te geven voor een zuiverder begrip van jonge mensen: een navigatiehulp voor de Bisschoppensynode over “Jongeren, het geloof en de onderscheiding van de roeping” in oktober 2018. Het is belangrijk dat deze ervaringen worden gezien en begrepen in de verscheidene contexten waarin de jongeren zich bevinden.

Deze overwegingen zijn geboren uit de ontmoeting van meer dan 300 vertegenwoordigers vanuit heel de wereld, in Rome van 19 tot 24 maart 2018 voor de inaugurale Pre-synodale Vergadering van Jongeren en uit de deelname van 1500 online daarbij betrokken jongeren in de Facebook-groepen.

Het document wordt beschouwd als een samenvatting van de inbreng van al onze deelnemers op basis van het werk van twintig taalgroepen en zes sociale media kanalen. Dit zal een bron zijn, naast andere, voor het werkdocument (*Instrumentum Laboris*) voor de Bisschoppensynode van 2018. Het is onze hoop dat de Kerk en andere instellingen kunnen leren van het proces van deze Pre-synodale Vergadering en luisteren naar de stem van jonge mensen.

Met dit inzicht kunnen wij dan ook met openheid en vertrouwen verder onderzoeken waar de jongere vandaag gesitueerd is, zichzelf ziet in relatie tot anderen en hoe wij als de Kerk hen het beste kunnen begeleiden naar een diepgaander begrip van zichzelf en hun plaats in de wereld.

Deel 1

De Problemen en Mogelijkheden van Jongeren in de Wereld van Vandaag.

1. De vorming van de persoonlijkheid

Jonge mensen zoeken naar inzicht in zichzelf en naar gemeenschappen die ondersteunend zijn, authentiek en toegankelijk: die hen versterken. We erkennen plaatsen die bevorderlijk zijn voor de ontwikkeling van hun persoonlijkheid, met name het gezin, dat een bevoorrechte plaats inneemt. In veel delen van de wereld zijn de ouders en eerbied voor de voorouders factoren die bijdragen aan de vorming van hun identiteit. Toch wordt dat niet universeel gedeeld, aangezien traditionele gezinsvormen op andere plaatsen in de wereld afnemen. Dit veroorzaakt lijden, ook bij jongeren. Sommigen maken zich los van hun traditie van het gezin, in de hoop oorspronkelijker te kunnen zijn dan, wat zij zien als, 'blijven steken in het verleden' en 'ouderwets'. Aan de andere kant zoeken jongeren in sommige delen van de wereld hun identiteit door in hun gezinstraditie geworteld te blijven en trouw aan de manier waarop zij zijn opgevoed.

De Kerk moet daarom gezinnen en hun vorming meer ondersteunen. Dit is vooral van belang in sommige landen zonder vrijheid van meningsuiting, waar met name minderjarigen worden belet naar de kerk te gaan en waar hun geloofsvorming dus thuis van hun ouders moet komen.

Een gevoel van erbij horen is een heel belangrijke factor bij de vorming van iemands identiteit. Terwijl sociale uitsluiting dat juist is voor het verlies van eigenwaarde en identiteit, zo is de ervaring van velen. In het Midden-Oosten voelen vele jongeren zich verplicht zich tot andere godsdiensten te bekeren om geaccepteerd te worden door hun leeftijdgenoten en de dominante cultuur die hen omgeeft. Dit wordt ook acuut zo gevoeld in Europa door gemeenschappen van immigranten die de druk voelen van sociale uitsluiting, maar ook de druk om hun culturele identiteit af te leggen en op te gaan in de heersende cultuur. Dit is een terrein waarop de Kerk een voorbeeld moet zijn en ruimte moet scheppen voor heling van onze gezinnen, en als antwoord op deze problemen kan laten zien dat er plaats is voor iedereen.

Het is waard om op te merken, dat de identiteit van jonge mensen ook gevormd wordt door externe interactie en lidmaatschap van specifieke groepen, verenigingen en bewegingen die ook actief zijn buiten de Kerk. Soms zijn parochies geen verbindende plaatsen meer. We erkennen ook de rol van opvoeders en vrienden, zoals jeugdleiders die goede voorbeelden kunnen zijn. We moeten aantrekkelijke, integere en authentieke rolmodellen zien te vinden. Er is behoefte aan hun rationele en kritische uitleg bij ingewikkelde vraagstukken. Simplistische antwoorden voldoen niet.

Sommigen beschouwen religie nu als een privé-aangelegenheid. Soms hebben we het idee dat het heilige iets blijkt te zijn dat losstaat van ons dagelijks leven. Vaak komt de Kerk over als te ernstig en wordt zij gezien als veel te moralistisch. Soms, binnen de Kerk, is het moeilijk om de logica te weerstaan van 'het is altijd zo gedaan'. We hebben een Kerk nodig die gastvrij is en barmhartig, die haar wortels en haar vaderlijk erfgoed erkent en die van iedereen houdt, ook al leeft niet iedereen volgens de gewenste normen. Velen van wie op zoek zijn naar een vreedzaam leven wijden zich uiteindelijk aan alternatieve filosofieën of ervaringen.

Andere belangrijke plaatsen om erbij te horen zijn groepen, sociale netwerken, vrienden en klasgenoten evenals de sociale en natuurlijke omgevingen. Dat zijn plaatsen waar velen van ons de meeste tijd doorbrengen. Vaak wordt het ontwikkelen van kritisch nadenken ons door scholen niet geleerd.

Cruciale momenten voor de ontvouwing van onze identiteit zijn onder andere: het kiezen van een studieloopbaan, ons beroep en onze overtuigingen, het ontdekken van onze seksualiteit en het aangaan van levens veranderende verbintenissen.

Andere dingen die de vorming van onze identiteit en persoonlijkheid zowel kunnen vormen als aantasten zijn onze ervaringen met de Kerk. Jonge mensen zijn diepgaand betrokken bij en bezorgd om thema's als seksualiteit, verslaving, gestrande huwelijken, gebroken gezinnen en ook op grotere schaal sociale thema's als georganiseerde misdaad, mensenhandel, geweld, corruptie, uitbuiting, vrouwenmoord (femicide), alle vormen van vervolging, en de achteruitgang van het milieu. Deze kwesties vormen grote zorgen voor kwetsbare gemeenschappen over heel de wereld. We zijn bang, omdat er in veel van onze landen vormen van sociale, politieke en economische instabiliteit heerst.

Bij de aanpak van deze problemen hebben we sociale insluiting nodig, een welkom, vergeving en tederheid van de Kerk, als instituut en als geloofsgemeenschap.

2. Relatie met Andere Mensen

Jongeren proberen een zeer ingewikkelde en diverse wereld te begrijpen. We beschikken over nieuwe mogelijkheden om verschillen en verdeeldheid in de wereld te overwinnen, maar dat wordt in verschillende omstandigheden en in wisselende mate gerealiseerd. Veel jongeren zijn gewend om diversiteit als een rijkdom te beschouwen en zien kansen in de pluralistische wereld. Multiculturalisme kan een omgeving voor dialoog en tolerantie mogelijk maken. Wij waarderen de diversiteit van ideeën in onze geglobaliseerde wereld, het respect voor andermans gedachten en de vrijheid van meningsuiting. Toch willen we onze culturele identiteit behouden en eenvormigheid en een wegwerpcultuur vermijden. We zouden niet bang moeten zijn voor onze diversiteit maar onze verschillen en wat ieder van ons uniek maakt, moeten respecteren. Soms voelen we ons als christenen buitengesloten door een sociale omgeving die vijandig staat tegenover religie. We zijn ons ervan bewust dat we onszelf en anderen echt in de ogen moeten kijken om diepe banden te smeden.

In sommige landen vormt het christelijk geloof een minderheid terwijl een andere religie dominant is. Landen met christelijke wortels verwerpen vandaag geleidelijk aan de Kerk en religie. Sommige jongeren proberen de logica te begrijpen van geloof binnen een toenemend seculiere maatschappij waar gewetens- en godsdienstvrijheid onder vuur liggen. Racisme op verschillende niveaus treft jeugd in verschillende delen van de wereld. Er is nog steeds een kans voor de Kerk om een andere 'weg' voor jongeren voor te stellen om hun leven te leiden, maar dat moet vaak gebeuren binnen ingewikkelde sociale kaders.

Op die manier is het vaak moeilijk voor de jeugd om de boodschap van het Evangelie zelfs maar te horen. Dit wordt versterkt op plaatsen waar spanningen tussen volken misschien heel gewoon worden, ondanks een algemene erkenning van diversiteit. Bijzondere aandacht verdienen onze christelijke broeders en zusters die over heel de wereld worden vervolgd. We herdenken onze christelijke wortels in het bloed der martelaren en terwijl wij bidden voor het einde van alle vervolging, zijn we dankbaar voor hun geloofsgetuigenis voor de wereld. Bovendien is er nog steeds geen bindende overeenstemming over de kwestie van de opvang van migranten en vluchtelingen, of zelfs maar over de oorzaken van migratie. Dit ondanks de erkenning van de universele roep om zorg voor de waardigheid van iedere menselijke persoon.

In een geglobaliseerde en interreligieuze wereld moet de Kerk reeds bestaande theologische richtlijnen niet alleen voorleven maar ook uitwerken voor een vreedzame, constructieve dialoog met andere geloven en tradities.

3. Jongeren en de Toekomst

Jongeren dromen van veiligheid, stabiliteit en succes. Velen hopen op een beter leven voor hun familie. Op veel plaatsen in de wereld betekent dit het zoeken naar fysieke veiligheid. Bij anderen

richt zich de hoop op een beter leven meer specifiek op het vinden van een goede baan of een specifieke leefstijl. Een gemeenschappelijke droom van jongeren dwars door continenten en oceanen heen is het verlangen naar een plaats waar hij of zij zich thuis voelt.

We stellen ons grotere kansen voor, van een maatschappij die samenhang vertoont en ons vertrouwt. We zoeken gehoord te worden en niet louter toeschouwers in de samenleving te zijn, maar actieve deelnemers. We zoeken naar een Kerk die ons helpt om onze roeping te vinden, in alle betekenissen. Verder geloven wij helaas niet allemaal dat heiligheid een bereikbaar doel is en een weg naar geluk. We moeten de gemeenschapszin, die ons naar een gevoel van erbij horen leidt, nieuw leven inblazen.

Enkele praktische zorgen maken ons leven moeilijk. Veel jonge mensen hebben grote trauma's opgelopen op allerlei manieren. Velen lijden nog onder de last van mentale aandoeningen en fysieke beperkingen. De Kerk moet ons beter ondersteunen en wegen vinden voor hulp bij onze genezing. In sommige delen van de wereld is de enige manier voor een veilige toekomst het krijgen van hoger onderwijs of extreem hard gaan werken. Hoewel dit de algemeen gehanteerde norm is, is dat niet altijd mogelijk vanwege een veelheid van omstandigheden waarin jongeren zich bevinden. Dit idee is een geldende opvatting en heeft diensgevolge ons begrip van werk aangetast. Ondanks deze realiteit willen jongeren de innerlijke waardigheid van werk graag bevestigen. Soms gooien we uiteindelijk onze dromen weg, zijn we te bang en zijn sommigen van ons opgehouden met dromen. Dit komt door de hoge sociaaleconomische druk die het gevoel van hoop onder jongeren kan doen wegebben. Bij tijden hebben we zelfs niet eens de kans gekregen om te dromen.

Om die reden proberen jongeren zich te engageren en te richten op de vraagstukken van sociale gerechtigheid van deze tijd. We zoeken kansen om aan een betere wereld te werken. In dat licht is de Katholieke Sociale Leer een bijzonder informatief instrument voor jonge katholieken die deze roeping ook willen volgen. We hebben een wereld van vrede nodig, een die integrale ecologie met in harmonie brengt met een duurzame wereldeconomie. Voor jonge mensen die in instabiele en kwetsbare regio's van de wereld leven, is er hoopvolle verwachting van concrete acties van regeringen en van de maatschappij: het einde van oorlog en corruptie en de aanpak van klimaatverandering, sociale ongelijkheid en veiligheid. Het is belangrijk om op te merken dat, ongeacht de context, iedereen hetzelfde aangeboren verlangen heeft naar hogere idealen: vrede, liefde, vertrouwen, gelijkwaardigheid, vrijheid en gerechtigheid.

Jongeren dromen van een beter leven. Toch worden velen gedwongen te emigreren om een betere economische en milieusituatie te vinden. Zij hopen op vrede en worden speciaal aangetrokken tot de 'Westerse mythe', zoals die geschetst wordt door de media. Jonge Afrikanen dromen van een zelfstandige lokale kerk, die geen afhankelijk makende hulp nodig heeft maar die vitaliserend bijdraagt aan de gemeenschap. Ondanks alle oorlogen en tussentijdse geweldsuitbraken blijven jongeren hoopvol. In veel westerse landen zijn hun dromen gericht op persoonlijke ontwikkeling en zelfverwezenlijking.

Op veel plaatsen is er een brede kloof tussen de verlangens van jongeren en hun vermogen om voor de lange termijn beslissingen te nemen.

4. Relatie met Technologie

Als we het hebben over technologie moeten we de twee kanten inzien van haar toepassingen. Terwijl moderne vooruitgang in technologie ons leven enorm verbeterd heeft, blijft het nodig om er voorzichtig mee om te gaan. Zoals met alles, kan roekeloze toepassing negatieve gevolgen hebben. Hoewel de technologie, voor sommigen, de contacten heeft uitgebreid, heeft het voor velen de vorm van verslaving aangenomen, die directe menselijke relaties en zelfs de relatie met God gaat vervangen. Hoe dan ook is technologie nu een blijvend onderdeel van het leven van

jonge mensen en moet zij ook als zodanig worden opgevat. Paradoxaal genoeg is in sommige landen technologie en particulier internet beschikbaar waar de meest basale levensbehoeften en voorzieningen nog steeds ontbreken.

De invloed van sociale media op de levens van jongeren kan niet worden onderschat. Sociale media zijn een duidelijk onderdeel van hun identiteit en manier van leven. Digitale omgevingen hebben grote mogelijkheden, als nooit tevoren, om mensen over grote geografische afstanden te verenigen. Uitwisseling van informatie, idealen, waarden en gemeenschappelijke belangen is nu meer mogelijk. De beschikking over lesmateriaal heeft grote onderwijskansen geboden voor jongeren in afgelegen gebieden en de kennis van de wereld binnen handbereik gebracht.

De twee kanten van technologie worden duidelijk als het leidt tot de ontwikkeling van bepaalde verdorvenheden. Dit gevaar wordt zichtbaar in afzondering, luiheid, eenzaamheid en verveling. Het is duidelijk dat jeugd over de hele wereld obsessief mediaproducten gebruikt. Ondanks hun leven in een wereld met zo super veel verbindingen blijft de communicatie van jongeren beperkt tot diegenen die als zichzelf zijn. Er is een tekort aan ruimtes en gelegenheden om verschil tegen te komen. De cultuur van de massamedia oefent nog steeds grote invloed uit op het leven en de idealen van de jeugd. Met de komst van de sociale media heeft dit tot nieuwe uitdagingen geleid in de mate waarin nieuwe mediabedrijven macht hebben over de levens van jongeren.

Vaak neigen jongeren ernaar om hun gedrag te splitsen in online en offline omgevingen. Het is nodig dat we hen leren hoe je digitale leven leidt. Online relaties kunnen onmenselijk worden. Digitale ruimtes schermen ons af van de kwetsbaarheid van een ander menselijk wezen en weerhouden ons van onze eigen zelfreflectie. Problemen als pornografie vertekenen bij de jeugd hun opvatting van menselijke seksualiteit. Technologie die zo wordt gebruikt creëert een misleidende parallele werkelijkheid die de menselijke waardigheid negeert.

Andere risico's zijn: identiteitsverlies door een vertekende presentatie van de persoon, een virtuele constructie van de persoonlijkheid en het verlies van de gegronde sociale aanwezigheid. Verdere risico's voor de lange termijn zijn: verlies van geheugen, cultuur en creativiteit voor het onmiddellijk beschikbaar zijn van informatie, en verlies van concentratie waarmee fragmentatie gepaard gaat. Bovendien bestaat er een cultuur en dictatuur van de schone schijn.

De discussie over technologie is niet beperkt tot het internet. Op gebied van de bio-ethiek stelt de technologie ons voor nieuwe problemen en risico's met betrekking tot de veiligheid van het menselijk leven in al zijn stadia. De komst van kunstmatige intelligentie en nieuwe technologieën als robotica en automatisering brengen nieuwe uitdagingen en risico's met zich mee voor de kansen op werk voor de arbeidsbevolking. Technologie kan schadelijk zijn voor de menselijke waardigheid als zij niet gewetensvol en zorgvuldig wordt toegepast en als de menselijke waardigheid niet centraal staat bij haar gebruik.

We bieden twee concrete voorstellen met betrekking tot technologie. Ten eerste, door met jongeren in dialoog te gaan zou de Kerk haar begrip van technologie moeten verdiepen om ons te helpen een juist gebruik te onderscheiden. Daarbij zou de Kerk technologie, met name het internet, moeten zien als een vruchtbare plaats voor de Nieuwe Evangelisatie. De uitkomsten van deze overwegingen zouden moeten worden geformaliseerd door een officieel Kerkdocument. Ten tweede, zou de Kerk zich moeten richten op de wijdverbreide crisis van pornografie, met onder andere online kindermisbruik, maar ook internet-pesting ('cyber-bullying'), en de tol die dat alles eist van onze menselijkheid.

5. Zoeken naar de Zin van het Leven

Veel jongeren weten niet hoe te antwoorden als hen gevraagd wordt "Wat is de zin van jouw leven?" Zij leggen niet altijd de link tussen leven en het bovennatuurlijke. Heel veel mensen die

vertrouwen in instituten hebben verloren, zijn losgeraakt van georganiseerde religie en zouden zichzelf niet 'religieus' noemen. Maar jonge mensen staan open voor het spirituele.

Velen klagen ook over hoe weinig jongeren naar de antwoorden over de zin van het leven zoeken in de context van Kerk en geloof. Op veel plaatsen in heel de wereld verbinden zij de zin van hun leven met hun baan en persoonlijk succes. De moeilijkheid om vastigheid te vinden op deze gebieden brengt onveiligheid en angst met zich mee. Velen moeten verhuizen om een goede werkplek te vinden. Anderen verlaten wegens economische instabiliteit hun familie en cultuur.

Tenslotte merken anderen op dat jongeren wel vragen kunnen stellen over de zin van het leven, maar dat dat niet altijd inhoudt dat zij bereid zijn zich vastberaden aan Christus of de Kerk te binden. Tegenwoordig wordt religie niet meer gezien als het gangbare gebied waar een jongere naar zin zoekt, aangezien zij zich vaak wenden tot andere hedendaagse stromingen en ideologieën. Schandalen die aan de Kerk worden toegeschreven, zowel reële als vermeende, tasten bij jongeren het vertrouwen aan in de Kerk en in de traditionele instellingen waar zij voor staat.

De Kerk kan een vitale rol spelen in het verzekeren dat deze jongeren niet worden gemarginaliseerd maar geaccepteerd. Dit kan als we, zowel in de Kerk als in de brede maatschappij, de waardigheid van vrouwen propageren. Tegenwoordig is er het algemeen maatschappelijke probleem, dat vrouwen geen gelijkwaardige plaats krijgen toegekend. Dat geldt ook in de Kerk. Er zijn grote voorbeelden van vrouwen die dienen in gemeenschappen van het gewijde leven en in de rol van leiderschap. Hoewel voor sommige jonge vrouwen deze rollen niet altijd zichtbaar zijn. Een sleutelvraag werpt zich op vanuit deze overwegingen: wat zijn de plaatsen waar vrouwen kunnen floreren binnen Kerk en maatschappij? De Kerk kan deze problemen benaderen met reële discussie en openheid voor verschillende ideeën en ervaringen.

Er is vaak grote onenigheid onder jongeren, zowel in de Kerk als in de wijde wereld, over sommige van haar leerstellingen die met name tegenwoordig controversieel zijn. Voorbeelden hiervan zijn: anticonceptie, abortus, homoseksualiteit, samenwonen, huwelijk en de opvattingen over het priesterschap in verschillende situaties in de Kerk. Het is belangrijk te vermelden dat, ongeacht hun niveau of begrip van de kerkelijke leer, er onder hen nog steeds onenigheid bestaat en blijvende discussie over deze strijdpunten. Met als mogelijk resultaat dat zij willen dat de Kerk haar leer verandert of minstens betere uitleg en meer informatie over deze kwesties beschikbaar stelt. Ook al is er intern discussie, jonge katholieken met overtuigingen die niet stroken met de officiële leer willen toch deel van de Kerk blijven. Veel jonge katholieken aanvaardden deze leer en vinden deze een bron van vreugde. Zij wensen dat de Kerk er niet alleen aan vasthoudt ondanks impopulariteit, maar ook haar verkondigt met meer diepgaand onderricht.

Over heel de wereld is de relatie tot het heilige gecompliceerd. Christendom wordt soms gezien als iets dat tot het verleden behoort en waarvan de waarde of het belang voor ons leven niet meer wordt begrepen. Ondertussen wordt in sommige gemeenschappen voorrang gegeven aan het heilige omdat het dagelijkse leven gevormd is rond de religie. In bepaalde Aziatische omgevingen kan de zin van het leven worden geassocieerd met oosterse filosofieën.

Uiteindelijk willen velen van ons heel graag Jezus kennen maar worstelen ook met het besef dat alleen Hij de bron is van ware zelfontdekking, want het is in relatie met Hem dat de menselijke persoon tenslotte zichzelf ontdekt. Zo hebben wij ontdekt dat jonge mensen authentieke getuigen nodig hebben, mannen en vrouwen die met passie zich uiten over hun geloof en relatie met Jezus, bij het bemoedigen van anderen om op Jezus af te stappen, Hem te ontmoeten en zelf liefde voor hem op te vatten.

Deel Twee

Geloof en Roeping, Onderscheiding en Begeleiding

Het is zowel een vreugde als een heilige verantwoordelijkheid om jongeren te begeleiden op hun reis naar geloof en inzicht. Jongeren zijn ontvankelijker voor het 'boek des levens' dan voor een abstracte theologische verhandeling. Zij zijn bewust en open en ook in voor actieve inzet voor de wereld en in de Kerk. Voor dat doel is het van belang te begrijpen hoe jongeren geloof en roeping zien, en de problemen bij hun onderscheidingsproces.

6. Jongeren en Jezus

De relatie van jongeren met Jezus is zo verschillend als het aantal jongeren op deze aarde. Er zijn veel jongeren die Jezus kennen en een relatie met Hem hebben als hun Redder en de Zoon van God. Bovendien vinden zij vaak nabijheid tot Jezus door Zijn Moeder, Maria. Anderen hebben misschien niet zo'n relatie met Jezus, maar zien Hem als een moreel leider en een goed mens. Veel jonge mensen zien Jezus als een historische figuur, iemand uit een bepaalde tijd en cultuur, die niet belangrijk is voor hun leven. Weer anderen beschouwen Hem als ver weg van de menselijke ervaring, een afstand die voor hen wordt voortgezet door de Kerk. Valse beelden van Jezus die sommige jongeren hebben, maken Hem vaak onaantrekkelijk voor hen. Misleidende idealen van modelchristenen voelen als onbereikbaar voor de gemiddelde persoon en dat geldt dus ook voor de regels van de Kerk. Vandaar dat het christen zijn door sommigen wordt gezien als een onbereikbare norm.

Een manier om de verwarringen van jongeren met elkaar te rijmen over de vraag wie Jezus is, is een terugkeer naar de Schrift, om de persoon van Christus dieper te begrijpen, Zijn leven en Zijn Mens zijn. Jongeren moeten de missie van Christus tegenkomen, niet wat zij misschien opvatten als een onmogelijke morele eis. Maar zij voelen zich onzeker over hoe dat te doen. Deze ontmoeting in jongeren moet worden begeleid en dat moet door de Kerk worden opgepakt.

7. Geloof en de Kerk

Voor veel jonge mensen is geloof meer een privé zaak dan een publieke aangelegenheid geworden. En de negatieve ervaringen die sommigen hebben gehad met de Kerk hebben daartoe bijgedragen. Er zijn veel jongeren die zich alleen op persoonlijk niveau tot God verhouden, die 'spiritueel' zijn, maar niet 'religieus', of alleen gericht zijn op een relatie met Jezus Christus. Voor sommige jongeren heeft de Kerk een cultuur ontwikkeld die sterk gericht is op leden die zich verbinden met haar institutionele kant, niet met de persoon van Christus. Andere jongeren zien religieuze leiders als afstandelijk en meer gericht op bestuur dan op gemeenschapsopbouw. En weer anderen vinden de Kerk irrelevant. Het kan de schijn hebben dat de Kerk vergeet dat de mensen en niet het gebouw de Kerk zijn. Voor andere jongeren geldt, dat zij de Kerk als heel dichtbij ervaren, bijvoorbeeld op plaatsen in Afrika, Azië en Latijns Amerika, als ook in verschillende wereldbewegingen. Zelfs voelen sommige jongeren die niet het evangelie beleven zich met de Kerk verbonden. Dit gevoel van erbij horen en familie ondersteunt hen op hun reis. Zonder dit anker van gemeenschapssteun en erbij horen kunnen jonge mensen zich geïsoleerd voelen als zij problemen tegenkomen. Er zijn er velen die de behoefte niet voelen deel van de Kerkgemeenschap te zijn en die de zin van hun leven buiten de Kerk zoeken.

Helaas is er het verschijnsel in sommige delen van de wereld, dat jonge mensen in groten getale de Kerk verlaten. Begrijpen waarom dat zo is, is cruciaal voor de voortgang. Jongeren die los van de Kerk staan of haar verlaten, doen dat na ervaringen van onverschilligheid, veroordeling en verwerping. Je kunt de Mis bijwonen, eraan deelnemen en er vandaan komen zonder een gevoel te ervaren van een gemeenschap of familie als het Lichaam van Christus. Christenen belijden een levende God, maar sommigen gaan naar Misvieringen of horen bij gemeenschappen die dood lijken. Jeugd wordt aangetrokken door blijheid die een kenmerk hoort te zijn van ons geloof.

Jongeren uiten het verlangen naar een Kerk die een levend getuigenis is van wat zij leert en die echtheid laat zien op het pad naar heiligheid, inclusief het toegeven van fouten en het vragen om vergiffenis. De jeugd verwacht van leiders van de Kerk, priesters, religieuzen en leken, dat zij de sterkste voorbeelden hiervan zijn. Het besef dat voorbeelden van geloof echt zijn en kwetsbaar laat jongeren zelf ook vrijuit authentiek en kwetsbaar zijn. Niet om de heiligheid van het ambt teniet te doen, maar zo dat jongeren misschien door hen geïnspireerd worden op weg naar heiligheid.

Bij veel gelegenheden vinden jongeren het moeilijk om een plek in de Kerk te vinden waar zij actief kunnen meedoen en leiding geven. Zij interpreteren hun ervaring met de Kerk zo, dat zij volgens haar te jong zouden zijn en onervaren om leiding te geven of besluiten te nemen, alsof ze alleen maar fouten zouden maken. Er is behoefte aan vertrouwen in jongeren als leiders en toekomstige voortrekkers op hun eigen geestelijke reis. Niet om hun ouders te imiteren, maar om echt hun eigen missie en verantwoordelijkheid op zich te nemen en goed te beleven. Bewegingen en nieuwe gemeenschappen in de Kerk hebben vruchtbare wegen ontwikkeld om jongeren niet alleen te evangeliseren, maar ook toe te rusten om de primaire ambassadeurs van het geloof te zijn voor hun leeftijdgenoten.

Een andere gemeenschappelijke indruk die veel jongeren hebben is dat de rol van vrouwen in de Kerk onduidelijk is. Het is moeilijk voor jongeren om een gevoel van erbij horen en leiderschap te hebben in de Kerk, en dat geldt nog meer voor jonge vrouwen. Daarvoor zou het jongeren helpen als de Kerk niet alleen zich duidelijk zou uitspreken over de rol van vrouwen, maar ook jongeren zou helpen die rol te ontdekken en duidelijker te begrijpen.

8. De roeping en de zin van het leven

Er is behoefte aan een eenvoudig en helder begrip van roeping, met de blik op de betekenis van geroepen en gezonden te worden, op de wens en aspiratie, die het begrip meer verbindt met jongeren in deze fase van hun leven. 'Roeping' is soms gepresenteerd als een abstract idee en opgevat als te ver buiten het denkkader van velen. De jeugd begrijpt wel de algemene betekenis van zingeving aan het leven en leven voor een doel, maar weet vaak niet hoe dat te verbinden met roeping als gave en roep van God.

De term 'roeping' is synoniem geworden aan priesterschap en het religieuze leven in de cultuur van de Kerk. Hoewel dit heilige oproepen zijn die zo beleefd zouden moeten worden, is het van belang dat jongeren weten dat hun roeping gebaseerd is op hun leven en dat iedere persoon een verantwoordelijkheid heeft om te onderscheiden wat het is wat God hem of haar vraagt te worden of te doen. Er is een volheid voor iedere roeping die helder moet worden om de harten van jongeren te openen voor hun verantwoordelijkheid.

Jonge mensen van verschillende overtuigingen beschouwen roeping als ook voor het leven, de liefde, aspiraties, hun plaats in en bijdrage aan de wereld en manier om invloed uit te oefenen. Het woord roeping is niet erg duidelijk voor veel jongeren. Er moet dan ook een beter begrip komen van de christelijke roeping (priesterschap en kloosterleven, leken taken, huwelijk en gezin, rol in de maatschappij, enz.) en de universele oproep tot heiligheid.

9. Onderscheiding van de Roeping

Je roeping ontdekken kan een probleem zijn, speciaal in het licht van misvattingen over de term. Maar jongeren zullen de uitdaging aangaan. Je roeping herkennen kan een avontuur zijn op de reis door het leven. Dat gezegd zijnde, weten veel jongeren niet hoe je doelgericht met die ontdekkingsreis moet omgaan. Dit is een mogelijkheid voor de Kerk om hen te begeleiden.

Vele factoren beïnvloeden het vermogen van de jeugd om hun roeping te ontdekken, zoals: de Kerk, culturele verschillen, eisen van het werk, digitale media, verwachtingen van de familie, geestelijke gezondheid en de eigen instelling, ruis, druk van de eigen groep, politieke scenario's, de maatschappij, technologie, enzovoort. Zowel tijd in stilte doorbrengen, in jezelf keren en gebed, als Bijbellezen en verdieping van de zelfkennis zijn mogelijkheden die heel weinig jongeren gebruiken. Er moet een betere introductie tot die terreinen komen. Meedoen met groepen, bewegingen en gelijkgestemde gemeenschappen die op het geloof zijn gebaseerd, kunnen jongeren ook helpen bij hun ontdekkingsstocht.

We erkennen in het bijzonder de unieke problemen die jonge vrouwen tegenkomen bij de onderscheiding van hun roeping en plaats in de Kerk. Precies zoals het "Ja" van Maria op Gods roeping fundamenteel is voor de christelijke ervaring, zo hebben jonge vrouwen van vandaag ruimte nodig om hun eigen "ja" te geven op hun eigen roeping. We moedigen de Kerk aan om haar begrip van de rol van de vrouw te verdiepen en jonge vrouwen toe te rusten, zowel leken als kloosterlingen, in de geest van haar liefde voor Maria, de moeder van Jezus.

10. Jongeren en Begeleiding

Jongeren zoeken naar metgezellen op hun reis om omringd te zijn door gelovige mannen en vrouwen die de waarheid uitdragen en jongeren hun begrip van het geloof en hun roeping onder woorden helpen brengen. Zulke mensen hoeven geen voorbeelden van geloof te zijn om na te volgen, maar in plaats daarvan levende getuigenissen om mee te maken. Zo iemand zou dan evangeliseren door zijn of haar leven. Of het nu vertrouwde gezichten zijn in de behaaglijkheid van thuis, collega's in de plaatselijke gemeenschap, of martelaren die van hun geloof getuigen met hun eigen leven, velen zouden aan deze verwachting kunnen voldoen.

Kwaliteiten van zo'n mentor zijn bijvoorbeeld: een gelovig christen die betrokken is bij de Kerk en de wereld; iemand die steeds heiligheid zoekt; die een vertrouweling is zonder te oordelen; die actief luistert naar de behoeften van jongeren en ze passend beantwoordt; die diepgaand liefheeft en zelfkennis bezit; die zijn grenzen kent evenals de vreugde en het verdriet van de spirituele tocht.

Een specifiek belangrijke kwaliteit in mentoren is dat zij zich rekenschap geven van hun menselijkheid. Dat zij menselijke wezens zijn die fouten maken, geen volmaakte mensen maar vergeven zondaars. Soms worden mentoren op een voetstuk geplaatst en wanneer zij dan vallen tast de verwoesting mogelijk het vermogen van jongeren aan om zich verder nog met de Kerk in te laten.

Mentoren horen jongeren niet als passieve volgers te begeleiden, maar naast hen te lopen en hen actieve deelnemers aan de tocht te laten zijn. Zij horen de vrijheid te respecteren die het ontdekkingsproces van jongeren vergezelt en hen uitrust met het gereedschap om het goed te doen. Een mentor moet met heel zijn hart geloven in het vermogen van jongeren om aan het leven van de Kerk deel te nemen en in hen de kiemen verzorgen van hun geloof zonder de verwachting onmiddellijk de vruchten te zien van het werk van de Heilige Geest. Deze taak is niet en kan niet beperkt worden tot priesters en religieuzen, maar ook leken zouden toegerust moeten worden om zo'n rol op zich te nemen. Zulke mentoren horen ervan te kunnen profiteren goed opgeleid te zijn en mee te doen aan voortgaande vorming.

Deel Drie

De Vormings- en Pastorale Activiteiten van de Kerk

11. De Manier van de Kerk

De jongeren van vandaag verlangen naar een authentieke Kerk. We willen graag zeggen, met name tegen de hiërarchie van de Kerk, dat zij een transparante, gastvrije, eerlijke, uitnodigende, communicatieve, toegankelijke en interactieve gemeenschap moet zijn.

Een geloofwaardige Kerk is er een die niet bang is zichzelf te zien als kwetsbaar. De Kerk moet serieus zijn bij het toegeven van vroegere en huidige fouten. Dat zij een Kerk is die uit personen bestaat die in staat zijn tot vergissingen en misverstanden. De Kerk hoort acties als seksueel misbruik en het wanbeheer over macht en bezit te veroordelen. De Kerk moet doorgaan met haar zero-tolerance beleid tegen seksueel misbruik binnen haar instellingen. En met haar nederigheid zal ongetwijfeld haar geloofwaardigheid toenemen bij de jeugd in de wereld. Als de Kerk op deze manier te werk gaat zal zij zich onderscheiden van andere instellingen en autoriteiten die door de jongeren voor het grootste deel al worden gewantrouwd.

Des te meer trekt de Kerk de aandacht van jongeren door geworteld te zijn in Jezus Christus. Christus is de Waarheid die de Kerk verschillend maakt van welke andere wereldlijke groep ook met wie wij ons misschien identificeren. Daarom vragen wij dat de Kerk doorgaat met de vreugde van het Evangelie te verkondigen onder leiding van de Heilige Geest.

Wij wensen dat de Kerk deze boodschap verspreidt door moderne communicatiemiddelen en uitingsvormen. De jeugd heeft veel vragen over het geloof, maar wenst antwoorden die onverdund zijn zonder voorgebakken formuleringen. Wij, de jonge Kerk, vragen dat onze leiders spreken in praktische termen over controversiële onderwerpen, zoals homoseksualiteit en gender thema's, waarover jongeren al vrij praten zonder taboe. Sommigen zien de Kerk als 'anti wetenschap', dus is haar dialoog met de wetenschappelijke wereld ook belangrijk, omdat wetenschap de schoonheid van de schepping kan belichten. In dit verband moet de Kerk zich ook zorgen maken om milieuproblemen, met name verontreiniging. We zien tevens graag een Kerk die empathisch is en toegaat naar hen die vechten in de marge, de vervolgd en de armen. Een aantrekkelijke Kerk is een relationele Kerk.

12. Jonge Leiders

De Kerk moet jongeren bij haar beslissingsprocessen betrekken en hen meer leidende rollen geven. Deze posities zijn nodig op parochieel, diocesaan, nationaal en internationaal niveau, zelfs in een commissie voor het Vaticaan. We zijn sterk van mening dat we klaar zijn om leiders te zijn, die kunnen groeien en worden onderricht door de oudere leden van de Kerk, door religieuzen en vrouwelijke en mannelijke leken. We hebben programma's van 'jong leiderschap' nodig voor de opleiding en voortgezette ontwikkeling van jonge leiders. Sommige jonge vrouwen vinden dat er een gebrek is aan vrouwelijke leidinggevende rollen binnen de Kerk en ook zij wensen hun intellectuele en professionele gaven aan de Kerk te geven. We geloven ook dat seminaristen en religieuzen nog beter in staat moeten zijn om jonge leiders te begeleiden.

Verder nog dan institutionele besluitvorming, willen wij graag een blijde, enthousiaste en missionaire aanwezigheid vormen binnen de Kerk. We uiten ook onze sterke wens voor een prominent creatief geluid. Deze creativiteit laat zichzelf vinden in muziek, liturgie en de kunsten, maar op dit moment is er een ongebruikt potentieel, waarbij de creatieve kant van de Kerk vaak gedomineerd wordt door de oudere Kerkleden.

Er is ook de wens voor sterke gemeenschappen waarin jonge mensen hun worstelingen en getuigenissen met elkaar delen. Op veel plaatsen gebeurt dat al met lekeninitiatieven, bewegingen en verenigingen, maar zij willen meer ondersteuning, officieel en financieel.

De jonge Kerk kijkt ook naar buiten. Jongeren hebben een passie voor politieke, sociale en humanitaire activiteiten. Zij willen handelen als katholieken in de publieke ruimte voor de

verbetering van de maatschappij als geheel. Bij al deze aspecten van het Kerkelijk leven willen jongeren graag begeleid en serieus genomen worden als volledig verantwoordelijke leden van de Kerk.

13. Voorkeurplaatsen

We zouden graag zien dat de Kerk ons ontmoet op de verschillende plaatsen waar zij nu weinig of niet aanwezig is. De plaats waar wij bovenal ontmoet willen worden door de Kerk is de straat, waar alle mensen zich bevinden. De Kerk zou moeten proberen creatieve nieuwe manieren te vinden om jongeren daar tegen te komen waar zij zich op hun gemak voelen en waar zij op een natuurlijke manier contacten maken: bars, coffee shops, parken, sportzalen, stadions en welke andere populaire culturele centra ook maar. Aandacht moet ook worden gegeven aan minder toegankelijke ruimtes, zoals in het leger, op het werk en in buitengebieden. Zowel in deze omgevingen hebben we het licht van het geloof nodig, als ook op moeilijke plaatsen als weeshuizen, ziekenhuizen, marginale woonwijken, oorlogsgebieden, gevangenissen, revalidatiecentra en plekken van de prostitutie.

Hoewel de Kerk velen van ons al tegenkomt op scholen en universiteiten over de hele wereld, willen we haar aanwezigheid sterker en effectiever zien. Middelen worden niet verspild als ze geïnvesteerd worden in deze omgevingen, omdat dit plaatsen zijn waar veel jonge mensen het merendeel van hun tijd doorbrengen en vaak contacten aangaan met mensen van verschillende sociaal-economische achtergronden. Velen van ons zijn al lid van parochiegemeenschappen of van de verschillende instellingen, verenigingen en organisaties binnen de Kerk. Het is noodzakelijk dat zij die zich al inzetten ondersteund worden in de Kerkgemeenschap, zodat zij kunnen worden gesterkt en geïnspireerd om te buitenwereld te evangeliseren.

Evenals de vele fysieke plaatsen waar wij ontmoet kunnen worden, is de digitale wereld er een waarmee de Kerk rekening moet houden. Wij zouden graag een Kerk zien die ook toegankelijk is via sociale media evenals andere digitale ruimtes, om gemakkelijker en effectiever informatie te bieden over de Kerk en haar leer, en de vorming van de jonge mens te bevorderen. Kortom, we zouden gevonden moeten worden waar we zijn, intellectueel, emotioneel, geestelijk, sociaal en lichamelijk.

14. De te versterken initiatieven

We verlangen naar ervaringen die onze relatie met Jezus kunnen verdiepen in de reële wereld. Initiatieven die succesvol zijn bieden ons een ervaring van God. Daarom verwelkomen wij initiatieven die ons inzicht in de sacramenten, gebed en de liturgie bieden, om op een juiste manier ons geloof in de seculiere wereld te kunnen delen en verdedigen. De sacramenten zijn van grote waarde voor ons die een dieper inzicht willen ontwikkelen van wat zij in ons leven betekenen. Dit geldt voor huwelijksvoorbereiding, het sacrament der verzoening, voorbereiding op het doopsel van kinderen enzovoort. Wegens het gebrek aan heldere en aantrekkelijke presentatie van wat de sacramenten werkelijk bieden, wordt de bediening er van door sommigen van ons ondergewaardeerd.

Enkele vruchtbare initiatieven zijn: evenementen als de Wereldjongerendag(en); cursussen en programma's die antwoorden en vorming bieden, met name voor hen die nieuw zijn in het geloof; laagdrempelig pastoraat; jeugdcatechismussen; weekendretraites en spirituele oefeningen; Charismatische evenementen; koren en liturgiegroepen; pelgrimages; christelijke sporttoernooien; parochiële of diocesane jeugdgroepen; bijbelstudiegroepen; christelijke studentengroepen; verschillende geloofs-apps; en de immense variëteit aan bewegingen en verenigingen binnen de Kerk.

Wij verwelkomen goed georganiseerde, grootschaligere evenementen, maar vinden ook dat niet alle evenementen van grote omvang hoeven te zijn. Kleine lokale groepen waar we vragen kunnen stellen en delen in christelijke gemeenschappelijkheid staan ook hoog in het vaandel bij het onderhouden van het geloof. Deze kleinere evenementen in de sociale sfeer kunnen de kloof overbruggen tussen de grotere Kerkelijke evenementen en de parochie. Samenkomen op deze manieren is speciaal van belang in die landen die minder tolerant staan tegenover christenen.

De sociale en spirituele aspecten van Kerkelijke initiatieven kunnen elkaar aanvullen. Er bestaat ook de wens voor het eropaf gaan en evangelisatie voor mensen die kampen met ziekten en verslavingen en tegelijk ook in gesprek treden met mensen van andere religieuze, culturele en sociaaleconomische achtergronden. De Kerk moet initiatieven versterken die vechten tegen mensenhandel en gedwongen migratie, evenals drugshandel, wat met name belangrijk is in Latijns-Amerika.

15. Instrumenten die gebruikt kunnen worden

De Kerk moet een taal bezigen die de gebruiken en culturen van de jeugd er zo bij betreft, dat alle mensen de kans hebben de boodschap van het Evangelie te horen. We zijn echter enthousiast over de verschillende uitingsvormen van de Kerk. Sommigen van ons hebben een passie voor 'het vuur' van hedendaagse en charismatische bewegingen die zich richten op de Heilige Geest. Anderen worden getrokken naar stilte, meditatie en plechtige traditionele liturgieën. Al deze zaken zijn goed omdat zij ons helpen te bidden op verschillende manieren. Buiten de Kerk beleven veel jonge mensen een vredige spiritualiteit, maar de Kerk zou hen erbij kunnen betrekken met de juiste instrumenten.

- **Multimedia** – Het internet biedt de Kerk een weergaloze evangelische kans, met name met sociale media en online video's. Wij jongeren zijn digitale 'natives' die het voortouw zouden kunnen nemen. Het is ook een geweldige plaats om mensen van andere geloven of zonder geloof te ontmoeten en erbij te betrekken. Paus Franciscus' vaste video-serie is een goed voorbeeld van het gebruik van dit evangelische potentieel op internet.
- **Tussenjaar ervaringen** – Tussenjaren van dienstverlening binnen bewegingen en stichtingen geven jongeren een ervaring van zending en te ontdekken ruimte. Het schept ook de mogelijkheid voor de Kerk om niet-gelovigen en mensen van andere geloven in de wereld te ontmoeten.
- **Kunsten en Schoonheid** – Schoonheid wordt alom herkend en de Kerk heeft een geschiedenis van werving en evangelisatie door kunst, als muziek, beeldende kunst, architectuur, design enzovoort. Met name jongeren reageren op het creatief en expressief zijn en houden ervan.
- **Aanbidding, Meditatie en Contemplatie** – We waarderen ook het contrast van de stilte die de Kerkelijke traditie biedt bij de Eucharistische Aanbidding en contemplatief gebed. Dat geeft ruimte, weg van de constante ruis van moderne communicatie. En het is hier waar we Jezus ontmoeten. Het is de stilte waar we de stem van God horen en zijn wil met ons leven onderscheiden. Ook velen buiten de Kerk waarderen meditatie en haar rijke stiltecultuur zou een brug kunnen zijn voor de seculiere maar spirituele mensen. Het kan cultureel tegengesteld zijn, maar werkzaam.
- **Getuigenis** – De persoonlijke verhalen van de Kerk vormen effectieve manieren van evangelisatie als ware, persoonlijke ervaringen die niet ter discussie kunnen staan. Moderne christelijke getuigen en het getuigenis van de vervolgte christenen van het Midden-Oosten zijn bijzonder sterke getuigenissen van de volheid van leven, gevonden in

de Kerk. De heiligenverhalen zijn nog steeds relevant voor ons als wegen naar heiligheid en volmaaktheid.

- **Het Synodale Proces** – We zijn ontzettend blij serieus genomen te worden door de hiërarchie van de Kerk en we zijn van mening dat deze dialoog tussen de jonge en de oude Kerk een vitaal en vruchtbaar luisterproces is. Het zou jammer zijn als deze dialoog niet de mogelijkheid krijgt door te gaan en te groeien! Deze cultuur van openheid is buitengewoon heilzaam voor ons.

Bij de start van deze Pre-synodale Vergadering en in de geest van deze dialoog citeerde paus Franciscus dit vers uit de Bijbel: 'Daarna zal het gebeuren: Ik zal mijn geest uitstorten over alle mensen, uw zonen en uw dochters zullen profeteren, uw grijsaards dromen zien, uw jonge mannen visioenen krijgen.' (Joel 3,1).

Vertaling: H.P.P. Lohman

Copyright: Liberia Editrice Vaticana/SRKK